

1942 SZEPT. 6.

Előfizetési ára egy óra 2.50 P. Két óra 5 P. 1/4 évre 7.50 P. 1/2 évre 14.00. Egy évre 29.20. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 16 fillér. (a pályaudvarokon is)

PESTI HÍRLAP

VASÁRNAP

LXIV. évfolyam, 202 (20.822) sz. Kiadja a Pesti Hírlap r.-t. Előállítja: Légrédy Testv. r.-t. nyomdája. Szerk. és fők. V., Vilmos es.-ut 78. T.: 112-295 és Erzsébet-kr 1. T. 225-686.

Harminc-negyven szovjet bombázó három hullámban éjszakai támadást intézett Budapest és az ország több helysége ellen

Először világító rakétákat dobtak le, azután célzás nélkül 17 bombát hajítottak a fővárosra és környékére. A szovjet gépek „saját” jelzéssel akarták megtevesztetni a magyar légvédelmet — A bombázás katonai célpontokban nem okozott kárt; a polgári áldozatok száma nyolc halott és huszonegy komolyabb sebesült

Elrendelték a légvédelmi készültséget; teljes elsötétítés este 8 óra 30 perctől

A szovjet repülők éjszakai támadása a főváros és más magyar városok ellen komoly figyelmetztetés a háboru veszedelmére és egyetemes voltára.

A magyar közvélemény sohasem szentesített olyan háborút, amely nemcsak az egymással szemben álló harcosokra, hanem a békés lakosságra is kiterjed. A nemzetközi jog és erkölcs ama parancsát, amely kiméli a nem-harcolókat, nem könyvből tanultuk, ez szívünk táblájára van írva. Éppen ezért róhatjuk meg, teljes joggal, a szovjetnek azt a módszerét, amely békés városok rémítésére és nem harcolók megölésére adja ki a parancsot.

A Szovjet azokra a támadásokra, amelyeket künn a harc-vonalon a magyar honvédség férfias és nyílt harcmodora mér rá, most azzal válaszol, hogy bombákat dob békés lakónegyedekre, leggyakrabban magyar munkások házára. A Szovjet teszi azt, amely szövetségeseihez intézett, segítséget kérő szavaiban mindig a szovjet lakosság megvédésére hivatkozik, pedig annak az orosz lakosságnak legnagyobb ellensége éppen maga a Szovjet s így kérésének hiányzik minden erkölcsi alapja.

A légitámadás pusztításának első áldozatai között gyermekek és asszonyok vannak. Az épületek sorában pedig, amelyeket megrongáltak, az elsők között van a budapesti városmajori Istenháza.

Olyan épületet vagy tárgyat, amelynek legcsekélyebb katonai jelentősége van, egyetlen egyet sem ért a légi támadás.

A Szovjet minden célja és törekvése benne van ebben a katonailag jelentéktelen, de a támadás intézőinek kegyetlenségét, tökéletesen mutató támadásban.

A Szovjet meg akart indulni annak idején s a mi földünkön és szövetségeseink területén akarta megvívni a harcot. Azt remélte, hogy így hamarosan elérí célját: ledönti az oltárokat, amelyeken mi a szeretet Istenének mutatjuk be áldozatunkat s összetöri annak a polgárnak és munkásnak tűzhelyét, aki méltó irtózatfall fordul szembe az Antikrisztus tanításával. A Szovjet minden igyekezete ellenére sem tudta végrehajtani a háboru elején nagy tervét, mert megelőztük seregeinek betörését. Benn, saját országának földjén folyik kezdettől fogva dicsőséges harcunk a keleti veszedelem ellen.

A magyar ember, ha harcolnia kell, elyt áll mindenkor. De nem sretí az oktanl öldöklést és pusztást. Már számtalan város szüvedett világszerte a bombázamiatt, de nincs olyan város, amelynek békés lakossága amiatt piaszkodhatnék, hogy magyar pülők támadták. A nemzetköz jogot ma már igen sokan ugtekintik, mint egyes álmódózószép, de nem reális eszméinelgyűjteményét. Pedig a nemzetki jognak és erkölcsnek leglazab felfogása ismeg-

akadályozná a háboru oktanl és céltalan kiterjedését, ami azután a megtorlások érthető sorozatát hozza magával.

Nem férhet kétség ahhoz, hogy erre a merényletre is elkövetkezik a megtorlás. Honvédségünk tudni fogja teendőjét s nem marad adós a válasszal. A lovagiatlan támadást lovagiasan, de a legelszántabban fogja megtorolni.

A főváros és a többi megtámadott város lakossága higgadtan és kellő nyugalommal esett át az éjszakai támadáson. S megvan ennek a támadásnak a maga nagy tanulsága is számunkra. Most már mindenkinek tudatára

kell ébrednie annak, hogy az a szovjet elleni küzdelem, amelyet most vivünk, egészen a mi ügyünk is. Összetartásra és egy-ségre soha nem volt nagyobb szükség a magyarnak, mint most.

Tudnia kell mindenkinek, aki magyar, hogy katoná és polgár egyformán részese a nagy harc-nak. A mostani támadás nyomán pedig meg kell tanulnunk azt, hogy a bátorság és a fegyelem katonai érenyeinek minden polgárban is élnie kell. Mert az ország sorsával együtt valameny-nien a magunk jövődjéért is harcolunk.

Hivatalos jelentés a légi támadásról

A MTI reggel 8 óra 25 perckor a következő hivatalos jelentést adta ki az éjszakai légi támadásról:

Szeptember 4-én éjszaka 23 óra 35 perckor több ellenséges szovjet repülőgépek támadást intézett Észak- és Közép-Magyarország helységei ellen. A támadó gépek kizárólag csak polgári célpontokat kerestek fel és bombáztak. Az éjszakai ortvátadásnak néhány halálos áldozata és több sérültje van. Polgári épületek kárt szenvedtek. A budapest-városmajori templom erősen megsérült. Légvédelmi tüzérségünk a támadókat elhárító tüzzel fogadta.

A miniszterelnök a bombázott helyeken

Nyomban azután, hogy a légiriadó jelző szirénák Budapest utcáin megszólaltak, Kállay Miklós miniszterelnök lakásából átsietett a dolgozószobájába. Ott tartózkodott a légi támadás egész ideje alatt, ide kapta a jelentéseket.

Nemsokára megérkezett a miniszterelnökségre Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és bárcei-házi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár is. A belügyminiszter a kormányelnökkel együtt

a miniszterelnök dolgozószobájában tartózkodott mindaddig, amíg a légi támadás véget nem ért. A miniszterelnök és a belügyminiszter a jelentések alapján tettek intézkedéseket és adták meg a szükséges utasításokat.

Amikor megszűnt a légiriadó, Kállay miniszterelnök a belügyminiszterrel kocsiba ült és az éjszaka folyamán megtekintette azokat a helyeket, amelyeket légi támadás ért.

A polgármester a sebesülteknél

Szendy Károly polgármester a szombatira virradó éjszaka, a szovjet repülőgépek ortvátadására után azonnal gépkocsiba ült és titkárával, gróf Zay Imre fővárosi tanácsjegyzővel felkereste azokat a helyeket, amelyek a légitámadás következtében kárt szenvedtek. A helyszínen Szendy Károly polgármester több intézkedést tett és utasítást adott.

A polgármester szombaton délelőtt titkárá kíséretében meglátogatta a légi támadás sebesültjeit a Rókus-, a Szent István- és a Szent János-kórházakban. Szendy Károly polgármester melegen érdeklődött a sebesültek állapota felől, s úgy a főváros közönsége, mint a maga nevében is részvétét fejezte ki.

Részletes jelentés a fővárost ért szovjet légi támadásról

A pénteki légi támadással kapcsolatban illetékes helyről a következő összefoglaló tájékoztatást adták a Magyar Távirati Irodának:

A péntekről szombatra virradó éjszakan, valamivel éjfél előtt légitámadás zajlott le Budapest és az ország más városai, illetőleg községei ellen.

A légi támadás, amelyet szovjet bombázók hajtottak végre, teljesen eredménytelennek mondható. A nagy magasságban repülő bombázók katonai célpontokban egyáltalában nem tettek kárt, csekély az az a kár is, amelyet magánosoknak okoztak. A halálos áldozatok száma — noha a támadás nemcsak Budapestre szorítkozott — mindössze 8, ebből kettő gyermek. Ugyancsak egészen csekély, 21, a komolyan megsebesültek száma is.

A légi támadás részleteiről a következőket kell jelenteni:

Mint már a reggel 7 órakor a rádióban közreadott jelentés nyilvánosságra hozta, a bombázók északkeleti irányból repültek Magyarország légtérébe. Szovjet bom-

bázók voltak, amelyek a támadást több hullámban hajtották végre.

A szovjet légierő e kötelékei szeptember 4-én a késő esti órákban lépték át a magyar határt. Az első hullám kisebb kötelékekből állott. Rövidesen megérkezett magyar terület fölé a második hullám, amelyet pontosan félórával később egy harmadik követett.

A szovjet bombázók először világító bombákat dobtak le, azután megkezdték a magyar főváros bombázását. Teljesen cél nélkül, szinte találopszerűen, vaktában. Összesen 17 bombát dobtak a fővárosra és környékére. Mintegy 30—40 gép végezte a támadást, mégpedig minden hadijoggal ellenkező módon és tisztességes hadviselő félhez méltatlan cselvetéssel.

A berepült szovjet gépek ugyanis „saját” jelzést adtak, hogy a magyar légvédelmet megtéveszték és az abban a feltevésben, hogy magyar, illetve szövetséges repülőgépekről van szó, ne nyissa meg ellenük a tüzet. A magyar légvédel-

met azonban nem tévesztette meg a csel, a légvédelmi tüzérség azonnal működésbe lépett.

A szovjet gépek zöme igen magasan, több ezer méter magasságban repült, csak egyes gépek szállottak alacsonyabban, éppen azok, amelyek a megtévesztésre szánt fényjeleket is adták. Légvédelmi tüzérségünk tüze ezek a gépek is azonnal nagyobb magasságra emelkedtek.

Hogy a támadás ilyen kevés áldozatot követelt, abban igen nagy része van a magyar közönség fegyelmzett és tájékozott magatartásának is. Amint a szirénák meg-

szólaltak, noha Budapest és környéke közönségének ugyanúgy, mint a többi érintett város, illetőleg község közönségének először volt része légi támadásban, minden pánik nélkül, fegyelmzett, pontosan, az utasításokat betartva vonult óvóhelyére, ami által bebizonyította érettségét és saját jól fel-fogott érdekeinek felismerését.

Szinte szimbólikus, hogy az első szovjet bomba, ami Budapestre lehullott, az Isten házáat akarta lerombolni, a városmajori templomot érte.

Budapesten a légvédelmi riasztás 107 percig tartott.

Légvédelmi készültség és elsötétítés

A MTI jelenti:

A m. kir. honvédelmi miniszter a mai napon, azaz szeptember 5-én, az egész ország területére azonnali hatállyal elrendelte a honi légvédelmi készültséget. Az összes épületeket, lakóházakat, valamint a járműveket már a mai napon az előírásoknak megfelelően el kell sötétíteni. Az elsötétítés kezdete 20 óra 30 perc.

Az óvóhelyeket azonnal használatkész állapotba kell helyezni.

Falragaszok a honi légvédelmi készültségről

Vörös felkiáltójeles, fekete betűkkel nyomott, fehér falragaszok jelennek meg szombaton délben az utcán, hogy a rádió közlésével egyidőben értesítsék a főváros lakosságát a honi légvédelem elrendeléséről. A falragasz, amelyet dr. Eliášy Sándor főkapitány, a főváros légvédelmi parancsnoka irt alá, így hangzik:

„Légi veszély! A m. kir. honvédelmi miniszter ur a mai napon elrendelte a honi légvédelmi készültséget. Repülőátadás bármikor várható, amit sziréna-búgás vagy esetleg már bombarobbanások, ágyulövések jeleznek. Mindenki pontosan tartsa be a hatósági légtalmi utasításokat. A hatósági légtalmi segélysztagokba, stb. beosztottak azonnal jelentkezzenek szolgálati helyükön. Fejtelenség, céltalan futkosás fokozza a veszélyt!”

Mit kell tenni légi támadások alkalmával?

A honi légvédelmi készültség azt jelenti, hogy az ország valamennyi szervezetenek, melynek célja a légitámadások kárainak elhárítása, illetve a károk legkisebb mértékre való csökkentése, állandóan harcra kész állapotban kell lennie. Ez a helyzet mindenkivel a legnagyobb komolyságot kívánja meg. Az ország légtalmi szervezetenek a lakóházak a legkisebb, de egyben a legfontosabb egységei, éppen ezért a lakóházaknak úgy kell felkészülniök, hogy az esetleges légi támadás nyomán fellépő károkat el tudják hárítani. Ez a feladat az ország minden lakójától a legnagyobb figyelmet kívánja meg.

A légtalmi őrség parancsnoka minden házban és házcsoportban a lakók tudomására hozza, hogy a honi légvédelmi készültséget elrendelték és figyelmezteti a lakókat légtalmi kötelességeikre, amelyeknek rövid összefoglalása a „Légtalmi tenni-valók” című tájékoztató nyomtatványon minden lakóház kapuja alatt ki van, hogy fűgesszve legyen. Az őrségparancsnok megmutatja a lakóknak, hogy hol van az óvóhely, illetve, ha az még nem készült volna el, akkor az e célra kijelölt helyiséget. Ha a hatósági kijelölés sem történt volna meg, akkor a háztulajdonos köteles a pince vagy alagsor egy részét kijelölni e célra.

Az őrségparancsnok átvizsgálja a lakóház légtalmi felszerelését, amelynek beszerzéséről a háztulajdonosnak kellett gondoskodnia. Megnézi a tűzoltó-felszerelést, a padlás tűzvédelmi felszerelését, az első segélynyújtási felszerelést, megvizsgálja az óvóhelyet és a padlást, hogy azt jól lomtalanították-e. A padlás minden egyes 300 négyzetméterére el kell helyezni egy 100 literes víztartó edényt vízzel megtöltve, azonkívül fél köbméter

homokot és emellett két vödört és két lapátot. A víztartó edény megtöltéséről is meg kell gondoskodni. Első este és attól kezdve is mindennap köteles az őrség parancsnoka ellenőrizni, hogy a ház minden helyiségét kellően elsötétítették-e. A kapualj, az udvar, a folyosó, a lépcsőház, a mosókonyha elsötétítéséről — a háztulajdonos által beszerzett eszközökkel — az őrség parancsnoka a házfelügyelő segítségével maga gondoskodik.

A lakók kötelessége

A lakóknak gondoskodniuk kell lakásuk, üzletük, irodájuk, raktárak teljes elsötétítéséről, mindennap a rádióban és a napilapokban közzétett esti időponttól a meghatározott reggeli időpontig. A helyiségeket akkor sötétítjük el jól, ha azokból még az ajtók és ablakok nyitásokor sem szűrődhetik ki fény a szabadba. Vigyáznunk kell tehát az olyan helyiségek elsötétítésére, melyeknek ajtaja közvetlen a szabadba, az udvarra, folyosóra nyílik. Ezeknek az ajtaját csak akkor nyithatjuk ki, ha előbb a helyiségek belső világítását eloltottuk. Gondosan ügyelnünk kell olyan ajtóknak és ablakok helyes elsötétítésére is, amelyek kívülről nem láthatók, de belülről annál inkább, tehát a világítóútvárra nyíló mellékhelyiségek ablakait is gondosan el kell sötétíteni.

Az elsötétítés után gondoskodjunk ivóvíz- és kevés élelmiszer-tartalékról, zárt edényben vagy zárt csomagolásban. A lakástűzek megelőzése és eredményes leküzdése céljából minden lakásban vödörben vagy a fürdő-kádban vagy nagyobb edényben tartunk oltó vizet és mindazokat a díszítéseket, melyek könnyen meggyuladnak — mint a függönyök, terítők, szőnyegek — szedjük le és az ablaktól távol, fal mellé összegöngyölve helyezzük el. Nézzük meg, hogy padlásunkon nincs-e könnyen gyuló anyag, minden zárt, tűzbiztos csomagolásban van-e és körüljárható-e minden oldalon a padláson levő homok.

Készítsünk óvóhely-csomagot. Ebbe bele kell tenni azokat a tárgyakat, amelyekre egy esetleg órákig tartó riadó esetén az óvóhelyen szükségünk lehet, vagyis kabátot, takarót, kevés tartalék élelmiszer, vizet, gyermekeknek apró játékokat, édességet vagy élelmiszer, betegeknek orvosságot, irattáinkat és értékeinket. A csomag kicsi legyen! Helyes, ha gázálarcról, gáz-sebcsomagról és sebkötöző csomagról is gondoskodunk. Főlősegesen — különösen éjszaka — senki se távozzék otthonából.

A riadó idején kinyitni az ablakokat!

A légvédelmi riadó jele, vagyis a szirénák üvöltözö hangja, vagy a fél-revert harangszó jelzi az ellenséges repülők közeledését. Ekkor fel kell